

ХЕРСОНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-
ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

ПІДПРИЄМНИЦТВО, ОБЛІК ТА ФІНАНСИ: СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ПОВОЄННОГО ВІДРОДЖЕННЯ

24
КВІТНЯ
2024
року

Херсон-Кропивницький

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Херсонський державний аграрно-економічний університет
Українська Асоціація з розвитку менеджменту та бізнес освіти
Спілка економістів України**

**Приватна установа «Академія «Volashaq»» (Республіка Казахстан)
Вища школа професійного навчання у Вроцлаві (Республіка Польща)
Академія прикладних наук «Collegium Balticum»
(Республіка Польща)**

**Поморська вища школа у Старогарді Гданському (Республіка Польща)
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Кіровоградський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр
МВС України**

**ГО «Центральноукраїнська сільськогосподарська консалтингова
дорадча служба»**

ПІДПРИЄМНИЦТВО, ОБЛІК ТА ФІНАНСИ: СУЧАСНИЙ СТАН Й ПЕРСПЕКТИВИ ПОВОЄННОГО ВІДРОДЖЕННЯ

*МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ*

24 квітня 2024 року

Херсон-Кропивницький

УДК 330.341.1:658

Підприємництво, облік та фінанси: сучасний стан й перспективи повоєнного відродження: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м.Херсон - Кропивницький, 24 квітня 2024р.). – Херсон: ХДАЕУ, 2024

У збірнику розміщено матеріали, в яких узагальнено результати Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ОБЛІК ТА ФІНАНСИ: СУЧАСНИЙ СТАН Й ПЕРСПЕКТИВИ ПОВОЄННОГО ВІДРОДЖЕННЯ», яка проводилась кафедрою підприємництва, обліку та фінансів

Редакційна колегія:

КАРНАУШЕНКО Алла, к.е.н., доцент, завідувач кафедри підприємництва, обліку та фінансів

КОНОНЕНКО Леся, к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємництва, обліку та фінансів

ПОВОД Тетяна, к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємництва, обліку та фінансів

Організатори випуску збірника:

Кафедра підприємництва, обліку та фінансів Херсонського державного аграрно-економічного університету

Думки авторів публікацій можуть не збігатися з думками і позицією редакції. Тези доповідей друкуються в авторській редакції. Автори несуть безпосередню відповідальність за зміст поданих матеріалів, достовірність наведених фактів, посилань, правопис власних імен, дотримання академічної доброчесності тощо.

Редакція не несе відповідальності за зміст публікацій.

©ХДАЕУ, 2024

©Колектив авторів, 2024

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

КИРИЛОВ Юрій – д.е.н., професор, ректор, Херсонський державний аграрно-економічний університет (Україна)

ГРАНОВСЬКА Вікторія – д.е.н., професор, перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи, Херсонський державний аграрно-економічний університет (Україна)

ЛАВРЕНКО Сергій – к.с.-г.н., доцент, проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності, Херсонський державний аграрно-економічний університет;

КИРИЧЕНКО Наталя – к.е.н., доцент, декан економічного факультету, Херсонський державний аграрно-економічний університет (Україна)

ŻYWUCKA-KOZŁOWSKA Elżbieta - Assoc. Prof. Department of Criminal Procedure and Executive Criminal Law Faculty of Law and Administration University of Warmia and Mazury in Olsztyn (Republic of Poland)

MALINOWSKA Irena - Phd, Doctor of Social Sciences, Rector's Representative for International Cooperation University of Vocational Training Wrocław (Republic of Poland)

WŁODARCZYK Renata - Dr Hab. Inż. Prof. Cb Bezpieczeństwo Wewnętrzne Akademia Nauk Stosowanych Collegium Balticum, Szczecin (Republic of Poland)

РИСМАГАМБЕТОВА Гульнара– к.ю.н., асоційована професорка, ректор Приватної Установи «Академія «Volashaq»» (Республіка Казахстан)

ШАКЕНОВ Ардак– к.ю.н., професор кафедри кримінального права, процесу та криміналістики юридичного факультету НАТ «Карагандинський університет імені академіка Є.А. Букетова» (Республіка Казахстан)

КОЛОМОЄЦЬ Олександр - к.ю.н., доцент, завідувач кафедри тактико-спеціальної підготовки факультету №2 Донецького державного університету внутрішніх справ, провідний фахівець з організації наукової роботи Кіровоградського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України (Україна)

ЗАЙЧЕНКО Володимир – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи, директор ГО «Центральноукраїнська сільськогосподарська консалтингова дорадча служба» (Україна)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

КАРНАУШЕНКО Алла – завідувач кафедри підприємництва, облік та фінансів, к.е.н., доцент, Херсонський державний аграрно-економічний університет;

ПАНТЕЛЕЙМОНЕНКО Андрій – д.е.н., професор, професор кафедри підприємництва, облік та фінансів, Херсонський державний аграрно-економічний університет;

ПРИСТЕМСЬКИЙ Олександр - д.е.н., професор, професор кафедри підприємництва, облік та фінансів, Херсонський державний аграрно-економічний університет;

САВЧЕНКО Віра - к.е.н., професор, доцент кафедри підприємництва, облік та фінансів, Херсонський державний аграрно-економічний університет;

СКРИПНИК Світлана - д.е.н., доцент, професор кафедри підприємництва, облік та фінансів, Херсонський державний аграрно-економічний університет;

БОЙКО Людмила – к.с.-г.н., доцент, доцент кафедри підприємництва, облік та фінансів, Херсонський державний аграрно-економічний університет;

КОВАЛЬ Світлана – к.е.н., доцент кафедри підприємництва, облік та фінансів, Херсонський державний аграрно-економічний університет;

КОНОНЕНКО Леся – к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємництва, облік та фінансів, Херсонський державний аграрно-економічний університет;

ПОВОД Тетяна – к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємництва, облік та фінансів, Херсонський державний аграрно-економічний університет;

САКУН Аліна – к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємництва, облік та фінансів, Херсонський державний аграрно-економічний університет;

ШЕПЕЛЬ Інеса - к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємництва, облік та фінансів, Херсонський державний аграрно-економічний університет.

24 квітня 2024 року

Список використаних джерел:

1. Стамат В.М. Маркетингові інновації у готельному господарстві
URL:https://www.mnau.edu.ua/files/nauk_prof_konf/tezi-internet-konferenciyi-2021.pdf.
2. Маркетингові стратегії організації інноваційної продукції. URL :
[URL:https://pidru4niki.com/78171/pravo/marketingovi_strategiyi_organizatsiyi_innovatsiynoi_produktsiyi](https://pidru4niki.com/78171/pravo/marketingovi_strategiyi_organizatsiyi_innovatsiynoi_produktsiyi).
3. Кужилєва О.В. Сприйняття споживачем інноваційного товару. *Держава та ринок: стратегія внутрішнього розвитку промислових регіонів: Матер.всеукр.наук.-практ.конф. – Маріуполь: Вид-во ПДТУ, 2008. С.299-300.*
4. Стамат В. М., Нехайчик Є. Є. Основні тренди маркетингової діяльності: світовий погляд. *Modern Economics*. 2023. № 38(2023). С. 152-157. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V38\(2023\)-23](https://doi.org/10.31521/modecon.V38(2023)-23)

Богашко О. Л.

к. е. н., доцент кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
м. Умань, Україна

Лазаренко О. В.

здобувач вищої освіти
ПВНЗ «Європейський університет»
м. Київ, Україна

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Забезпечення конкурентоспроможності підприємства є критичною умовою для його тривалого та успішного функціонування в динамічному і невизначеному зовнішньому середовищі. Це вимагає практичного застосування теорії конкурентоспроможності підприємства, яка буде базою для формування систем управління конкурентоспроможністю на рівні кожного окремого суб'єкта підприємництва. Проте існування не одного десятка теорій

24 квітня 2024 року

конкурентоспроможності ускладнює цей процес. Серед причин такого розмаїття варто виокремити не лише відсутність єдиного універсального трактування конкурентоспроможності, але й суперечливість між існуючими визначеннями цього поняття. Тому актуальною є інтерпретація конкурентоспроможності з урахуванням багатоаспектності цього явища, а також основних положень теорії систем.

Згідно із сучасним перекладом, термін «конкурентоспроможність» в англійській мові має два аналоги: «competitive ability» та «competitiveness» [2]. Перший варіант зазвичай використовується у природничих науках, тоді як практично всі посилання вітчизняних економістів стосуються другого перекладу, що буквально означає «конкурентність» і не має прямого відношення до здатності. Це свідчить про необхідність перегляду традиційного тлумачення досліджуваного поняття.

Конкурентоспроможність підприємства виступає як результат ефективного використання його здатностей та ресурсів. Вона формується в процесі господарювання і визначається не лише наявністю можливостей, а й ефективністю їх використання. Тому це поняття має динамічний характер і вимагає постійного оновлення та вдосконалення стратегій та практик управління.

Джерела конкурентних переваг мають багаторівневу структуру: на першому (нижньому) рівні виділено ресурси, на проміжних – їх комбінації, на вищому рівні – здатності (результати інтеграції ресурсів та комбінацій). Зважаючи на ймовірність повторення переваг конкурентами, суб'єктам бізнесу не можна ігнорувати необхідність поточного моніторингу з метою вчасного виявлення відповідних загроз та їх попередження. Необхідним є також врахування невизначеності зовнішнього середовища [3].

У зв'язку із цим від наведених джерел конкурентних переваг слід відділити згадувані динамічні здатності, пов'язані із спроможністю господарюючого

24 квітня 2024 року

суб'єкта адаптуватись до змін оточуючого середовища шляхом зміни згаданих ресурсів, їх комбінацій та здатностей. Важливим є формування цього виду здатності на всіх рівнях процесу створення конкурентної переваги підприємства.

Системне представлення процесу формування конкурентоспроможності набуває вигляду структурно-функціональної моделі, що має враховувати механізм зміцнення конкурентних позицій підприємства, його складові компоненти та взаємозв'язки між ними [1].

Процес формування конкурентоспроможності підприємства базується на ресурсній теорії конкурентоспроможності і передбачає використання методу структурно-функціонального моделювання. Цей метод полягає в розробці моделі, що візуалізує процес трансформації джерел конкурентоспроможності підприємства на його переваги.

У процесі структурно-функціонального моделювання спочатку визначаються вхідні чинники, елементи зовнішнього середовища та механізм перетворення цих сигналів на результати. Потім розробляється модель, яка відображає ієрархію елементів механізму формування конкурентоспроможності підприємства та їх зв'язки.

Основу такої моделі становлять фактори конкурентоспроможності, які можуть бути класифіковані на зовнішні та внутрішні. Зовнішні фактори пов'язані з умовами зовнішнього середовища, а внутрішні – з умовами внутрішнього середовища підприємства. Ця класифікація дозволяє врахувати можливість впливу на ці фактори. Ключовими факторами конкурентоспроможності є конкурентні переваги, які випливають з ресурсів та здатностей підприємства. Їх взаємодія створює конкурентні переваги, які в свою чергу формують конкурентоспроможність підприємства [1].

Отже, розробка цілісної моделі формування конкурентоспроможності підприємства базується на системному підході та на взаємозв'язку між ресурсами, конкурентними перевагами та конкурентоспроможністю. Натомість,

24 квітня 2024 року

чинники опосередкованої дії впливають лише на рівень конкурентоспроможності. Іншими словами, суб'єкт господарювання є конкурентоспроможним лише за умови існування факторів прямої дії, оскільки чинники непрямого впливу не можуть забезпечити належні конкурентні позиції підприємства.

У системі конкурентних переваг підприємства важливо виділяти конкурентні переваги продукції, які є фундаментом переваг суб'єкта господарювання у цілому. Але, окрім наявних переваг окремих видів продукції, конкурентоспроможність підприємства залежить від того, чи здатне воно забезпечити максимально можливу за наявних ресурсів ефективність. Саме тому процесу формування конкурентних переваг продукції має передувати обґрунтування галузевої структури підприємства, бажаних якісних та вартісних характеристик виготовленої продукції, а також організації господарської діяльності. Лише у такий спосіб можна забезпечити максимальний результат та стійкі ринкові позиції протягом тривалого часу [2].

Виходячи із зазначеного, процес формування конкурентоспроможності підприємства можна представити у вигляді окремих підпроцесів обґрунтування видів продукції, які забезпечать йому конкурентні переваги; безпосереднього створення цих переваг; подальшого їх інтегрування у переваги підприємства.

Враховуючи попередні теоретичні узагальнення, вхідними параметрами моделі процесу формування конкурентоспроможності є ресурси, доступні технології і зовнішні умови. До вихідних умов належать конкурентоспроможність, а також економічний, соціальний та екологічний ефекти.

Управління конкурентоспроможністю підприємства включає в себе вплив на фактори прямої дії, зокрема на конкурентні переваги продукції, що виготовляється підприємством. Для досягнення цієї мети проводиться декомпозиція господарського процесу підприємства з метою виділення його

24 квітня 2024 року

компонентів та внутрішніх зв'язків. Це дозволяє ідентифікувати конкурентні переваги, що формуються у різних функціональних блоках господарського процесу, таких як ресурсне забезпечення, виробництво та збут.

Список використаних джерел

1. Богашко О. Л. Теоретичні аспекти дослідження конкурентоспроможності національної економіки в умовах глобалізації. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. Вип. 1 (25). 2014, С. 32–37. URL : http://old.bumib.edu.ua/sites/default/files/visnyk/7_2.pdf (дата звернення 13.04.2024).

2. Вараксіна О. В. Управління конкурентоспроможністю як світогляд менеджменту підприємства. *Причорноморські економічні студії*. Вип. 79. 2023, С. 70–74. DOI : <https://doi.org/10.32782/bses.79-9> (дата звернення 13.04.2024).

3. Рябик Г. Є., Яворська О. Б. Стратегія управління конкурентоздатністю підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. № 24. 2019, С. 61–66. URL : <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=6948&i=9> (дата звернення 13.04.2024).

Артімонова І. В.

к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Білоцерківський національний аграрний університет
м. Біла Церква, Київська область, Україна

РОЗВИТОК СИСТЕМИ АГРОМАРКЕТИНГУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ

Сучасні умови ведення агробізнесу характеризуються перманентними флуктуаціями та підвищенням нестабільності зовнішнього середовища, волатильністю ринків збуту продукції, які зумовлюють об'єктивну необхідність застосування ефективного маркетингового інструментарію в практичній діяльності підприємств аграрного сектору. Очевидним є те, що здійснення успішної підприємницько-комерційної діяльності суб'єктів агробізнесу можливе за умови комплексного використання всіх маркетингових інструментів у

Чурій Д.О. ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ПІДРОЗДІЛІВ ВІЙСЬКОВО-ПОЛЬОВОЇ МЕДИЦИНИ У СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ	245
Мармуль Л.О., Пеньковський С.В., Яценко І.М. ФОРМУВАННЯ ЗМІСТУ ТА ПРИНЦИПІВ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ НА ОСНОВІ НАЦІОНАЛЬНИХ І МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	248
Повод Т.М. ДОСВІД ПОЛЬЩІ У РЕФОРМУВАННІ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ	251
Повод Т.М., Хомченко О.О. РОЗВИТОК ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ: РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ	253
Повод Т.М., Чайка Р.Г. ПОВЕДІНКОВА ЕКОНОМІКА СУЧАСНИЙ АСПЕКТ	257
Довгалюк Ю.С., Солоненко Ю.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ШЛЯХІВ ПІДВИЩЕННЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ІТ-ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ	260

Секція 3.

Розвиток менеджменту, маркетингу та психологія підприємництва у становленні інноваційної економіки

Літинська В. А. ПОВЕДІНКА СПОЖИВАЧА: РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ	267
Єременко А. В. НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ ТА ПЕРЕДОВІ ТЕХНОЛОГІЇ	271
Варнавська І.В. КРИТЕРІЇ УСПІШНОСТІ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	274
Будько О.В., Кукса Ю.А. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	279
Кравчук І.П., Фербей Р.В. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МАРКЕТИНГОВИХ МЕТОДІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	282
Богашко О. Л., Березюк М. С. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНИХ ЦІЛЕЙ ПІДПРИЄМСТВА	286
Стамат В.М., Телещак А.В., МАРКЕТИНГОВІ СТРАТЕГІЇ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОДУКТІВ НА РИНОК	292
Богашко О. Л., Лазаренко О. В. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	295